

i en i den offentlige Mening vanærende Handling, medmindre han har erholdt Udsættelse."

Til § 3.

Hvis Vædringsforslaget til § 1 vedtages, vil § 3's nuværende Indhold gaa op i den førstnævnte Paragraf, og under denne Forudsætning skal da Udvalget foreslaa, at der i § 3 optages forskjellige Bestemmelser angaaende Lærlingekontraktens Varighed.

Principalt beror denne selvfølgelig paa Kontrakten, og Lovforslaget har i Overensstemmelse med Udtalelsen i Motiverne til § 2 ikke i Almindelighed ment at burde indskrænke Parternes Kontraktfrihed ved at afgrænse Længden af det Lidsrum, for hvilket Lærlingekontrakten kan indgaa; det er derfor nøjedes med en Bestemmelse i § 1, 2det Stykke, om, at den for en Umyndig indgaaede Lærlingekontrakt ikke skal binde ham udover hans 20de Aar. Da Udskrivning af Stolen ifølge Lov af 2den Mai 1855 § 3 kan ske med Børnets 13de Aar, vil der herefter være en Mulighed for, at den umyndige Lærling kan bindes ved en Kontrakt for hele 7 Aar, og den mindreaarige Lærling vilde endog kunne binde sig selv ved en Lærlingekontrakt paa en aldeles ubestemt Tid. En saa udstrakt Frihed er imidlertid i Strid med vor Lovgivnings almindelige Grundsætninger, jfr. Tyendelov af 10de Mai 1854 § 8 og med selve Forholdets Natur. Erfaringen turde nemlig have vist, at de 7aarige Lærlingekontrakter, der jævnlig bleve indgaaede i tidligere Tid, havde en høit uheldig Indflydelse paa Lærlingen, idet Bevidstheden om at være bunden for et saa langt Lidsrum fra Begyndelsen af kuede hans Mod og Livslyst, ligesom ogsaa den Omstændighed, at han i flere Aar, efter at hans Jernaldvende vare blevene Evende, vedblev at være Lærling, nedtrykte hans Sind og svækkede hans Selvsjælelse. Det turde derfor være et Spørgsmaal, om saa lange Lærlingekontrakter burde tilstedes, selv om andre gyldige Grunde talte derfor. Men deslige Grunde findes neppe; thi Niemedet med at bestemme et usforholdsmæssig langt Aaremaal for Lærlingekontrakten vil ordentligvis kun være at skaffe Mesteren et usforholdsmæssig høit vederlag for Op-læringen, og det bør Lovgivningen ikke tillade, selv om Forældre eller Børge eller Lærlingen selv under Nødens Tryk vilde indlade sig derpaa. Den belgiske Ret erklærer derfor ogsaa en Lærlingekontrakt for ugyldig, naar den er afsluttet for et saa langt Lidsrum, at Mesteren vilde faae en usforholdsmæssig stor Fordel af den; men ved en saadan ubestemt Grændse vil man dog neppe blive staaende hos os og behøver formentlig heller ikke at gjøre det; thi om end man til en vis Grad maa indrømme Rigtigheden af, hvad der i Motiverne bemærkes om, at Lærlingeforholdets Varighed maa afhænge saavel af Fagets Beskaffenhed som af Lærlingens Alder og Duelighed, turde der

dog ikke være Noget til Hinder for at sætte en absolut Grændse for dets Varighed. Erfaringen turde nemlig have vist, at et Størstemaal for Kontraktens Varighed af 5 Aar er tilstrækkeligt til, at Lærlingen i samme ikke blot kan oplæres i sit Fag, men Mesteren ogsaa have en rimelig Fordel af Kontrakten. Til Bevis herpaa tjene Lovene for Foreningen til Lærlingens Uddannelse, ifølge hvis § 8 Lærlingekontrakterne kun oprettes paa 5 Aar, og de til Arbejderkommissionen indkomne Besvarelser af Spørgsmaalet om Lærlingekontraktens Varighed, der ikke omtale Afslutning deraf for længere Tid end 5 Aar; ligeledes kan bemærkes, at den yderste Grændse for Lærlingekontraktens Varighed i Norge, hvor den hidindtil har været 6 Aar, ved det Storthinget i 1880 forelagte Forslag er foreslaaet nedsat til 5 Aar.

I Forbindelse med den anførte almindelige Regel har Udvalgets Flertal dernæst ment at burde fastholde den i Lovforslagets § 1, 2det Stykke indeholdte Bestemmelse om, at den for en umyndig afsluttede Lærlingekontrakt ikke skal være forbindende for ham udover hans 20de Aar. Et Mindretal af Udvalget (Magen, Rosenørn) kan vel subsidiært ogsaa gaa ind herpaa; men har dog principalt forment, at man samtidigt med at opstille den ovennævnte absolute Grændse for Kontraktens Varighed kunde lade den for den Umyndige afsluttede Lærlingekontrakt være forbindende for ham indtil hans 21de Aar, hvilket er Regel ifølge den svenske og norske Ret, hvor Lærlingekontrakten binder den Vedkommende indtil Myndighedsalderen, og ligeledes er vedtaget i Lærlingeforeningens Love § 8.

Til de anførte Bestemmelser om Lærlingekontraktens Varighed har Udvalget dernæst anset det for rigtigst at knytte Bestemmelsen i § 4, 2det Stykke, om den Forlængelse af den kontraktmæssig vedtagne Læretid, der kan indtræde paa Grund af Lærlingens Sygdom eller Fraværelse, dog med den Tilføielse, at Lærlingen kan fri sig for Forpligtelsen ved at erstatte Mesteren Værdien af de paagjældende Arbejdsdage. I Medfør af de anførte Grunde stiller Udvalget nedensfor det Vædringsforslag, at Lovforslagets § 3 affattes saaledes:

„Læretidens Varighed bestemmes i Kontrakten. Den maa i intet Tilfælde overstige 5 Aar, Prøvetiden efter § 10 (Udvalgets § 5) derunder indbefattet. Var Lærlingen ved Kontraktens Afslutning under 18 Aar, er den derhos ikke forbindende for ham længere, end indtil han har opnaaet en Alder af 20 Aar. Saafremt han da ikke vil fortsætte Lærlingeforholdet i hele det ved Kontrakten bestemte Lidsrum, er Læremesteren heller ikke længere bunden ved Kontrakten.

Har Lærlingen ved Sygdom eller Fraværelse i Læretiden været hindret i at arbejde i et Lidsrum, som tilsammen udgjør mere end 30 Arbejdsdage, er han pligtig til at taale en Forlængelse af Lærlingeforholdet i et ligesaa langt Lidsrum